

**Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej
DUON Dystrybucja S.A.
(IRiESD)**

Wysogotowo, wrzesień, 2015

DUON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Wysogotowie k. Poznania ul. Serdeczna 8, 62-081 Przeźmierowo, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda, Wydział VIII Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000274429, o numerze NIP: 779-21-30-301 i numerze REGON: 639803477, z kapitałem zakładowym w wysokości 165 588 921,00 złotych, wpłaconym w całości

Spis treści

1.	Wstęp.....	3
2.	Definicje	4
3.	Charakterystyka systemu dystrybucyjnego	9
4.	Parametry jakościowe paliwa gazowego	11
5.	Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania Systemu dystrybucyjnego	12
6.	Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego	13
7.	Współpraca OSD z operatorami współpracujących systemów gazowych.....	13
8.	Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego	14
9.	Prawa i obowiązki OSD:	18
10.	Prawa i obowiązki odbiorców oraz ZUD	20
11.	Zasady świadczenia usług przez OSD	23
12.	Umowa kompleksowa zawarta pomiędzy OSD a Odbiorcą.....	25
13.	Umowa dystrybucji zawarta pomiędzy OSD a ZUD.	26
14.	Zamawianie usług dystrybucji przez ZUD na podstawie Umowy dystrybucyjnej.....	29
15.	Procedura zmiany sprzedawcy	33
16.	Rozliczanie usługi dystrybucji	35
17.	Zasady wykonywania pomiarów.....	37
18.	Zasady wymiany informacji pomiędzy OSD a ZUD lub Odbiorcami.....	39
19.	Zasady składania nominacji	40
20.	Zasady wykonywania alokacji.....	41
21.	Bilansowanie systemu dystrybucyjnego	46
22.	Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych oraz w sytuacji powstania zakłóceń na rynku gazu ziemnego.....	50
23.	Przepisy końcowe	56

1. WSTĘP

- 1.1. Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji w systemie dystrybucyjnym DUON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Wysogotowie, wyznaczonej decyzją Prezesa URE na operatora systemu dystrybucyjnego (OSD).
- 1.2. Z uwagi na fakt, że liczba odbiorców przyłączonych do sieci OSD nie przekracza 100 tys., a ilość dostarczanego odbiorcom paliwa gazowego nie przekracza 150 mln m³, zgodnie z art. 9g ust. 8a ustawy Prawo energetyczne, niniejsza IRiESD nie wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE). Niniejsza instrukcja została skonsultowana z użytkownikami systemu w trybie określonym w art. 9g ust. 2 ustawy Prawo energetyczne.
- 1.3. Zgodnie z wymogami art. 9g ust. 5 ustawy Prawo energetyczne niniejsza IRiESD uwzględnia wymagania określone w IRiESP. Niniejsza instrukcja uwzględnia także wymagania określone w IRiESD_{osw}, wprowadzonych do stosowania przez OSW pełniących funkcję operatorów systemów dystrybucyjnych, z sieci których zasilany jest system dystrybucyjny OSD.
- 1.4. Wszystkie zmiany IRiESD wprowadzane będą zgodnie z przepisami art. 9g ustawy Prawo energetyczne.
- 1.5. Odbiorcy przez podpisanie umowy kompleksowej z OSD lub ZUD przez podpisanie umowy dystrybucji z OSD zobowiązują się w całym okresie jej obowiązywania do przestrzegania wszystkich zapisów IRiESD, zgodnie z aktualną jej wersją. ZUD jest zobligowany do wprowadzenia do umów kompleksowych zawieranych z jego odbiorcami postanowień zobowiązujących odbiorców ZUD do przestrzegania wszystkich postanowień IRiESD.

2. DEFINICJE

2.1. Zwroty stosowane w IRiESD oznaczają:

Alokacja	Przypisanie poszczególnym ZUD lub odbiorcom ilości paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia lub odbieranego w punkcie wyjścia.
Alokacja operatywna	Określenie szacunkowych ilości paliwa gazowego dostarczonego do punktu wejścia do obszaru bilansowania lub odebranego w punkcie wyjścia z obszaru bilansowania w danej dobie gazowej.
Alokacja rozliczeniowa	Określenie ilości paliwa gazowego dostarczonego do punktu wejścia do obszaru bilansowania lub odebranego w punkcie wyjścia z obszaru bilansowania w danej dobie gazowej, stanowiących podstawę do rozliczenia usługi dystrybucji oraz rozliczenia z tytułu bilansowania handlowego.
Awaria	Zdarzenie niespodziewane, które spowodowało znaczną utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej, lub przyłączonych do niej sieci, instalacji lub urządzeń, lub bezpośrednio poważne zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia, środowiska, lub nagłą konieczność przeciwdziałania powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i mogąca powodować ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub odbiorze paliwa gazowego.
Bilansowanie fizyczne	Działalność OSD mająca na celu zrównoważenie ilości paliwa gazowego dostarczanego i odbieranego z systemu dystrybucyjnego.
Bilansowanie handlowe	Działalność OSD polegająca na określaniu i rozliczaniu wielkości niezbilansowania wynikającego z różnicy pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego i odebranego z systemu dystrybucyjnego przez ZUD.

Ciepło spalania	Ilość energii, która zostałaby wydzielona w formie ciepła w wyniku całkowitego i zupełnego spalania w powietrzu 1 m ³ paliwa gazowego w warunkach normalnych, gdyby reakcja zachodziła pod stałym ciśnieniem absolutnym 101,325 kPa, wszystkie, oprócz wody, produkty spalania były w stanie gazowym, para wodna utworzona w procesie spalania uległa kondensacji i wszystkie produkty spalania (zarówno produkty w stanie gazowym jak i woda w stanie ciekłym) zostały doprowadzone do temperatury 25°C.
Ciśnienie	Ciśnienie paliwa gazowego mierzone w warunkach statycznych jako nadciśnienie, będące różnicą pomiędzy bezwzględnym ciśnieniem statycznym paliwa gazowego, a ciśnieniem atmosferycznym.
Doba gazowa	Okres od godziny 6:00 danego dnia do godziny 6:00 dnia następnego.
Dokument dostawy	Dokument wystawiony przez producenta gazu LNG, określający m.in. parametry jakościowe paliwa gazowego.
Dystrybucja	Transport paliw gazowych sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczenia do odbiorców.
Dobowa ilość niezbilansowania (DIN)	Różnica pomiędzy ilością paliwa gazowego określoną w złożonej przez ZUD oraz zatwierdzonej przez OSD nominacji dla punktu wejścia do obszaru bilansowania a ilością paliw gazowych przypisanych ZUD w punktach wejścia do tego obszaru bilansowania w ramach alokacji rozliczeniowej.
Gaz ziemny (PN-C-04750)	Gaz palny, którego głównym składnikiem jest metan i który wydobywany jest z podziemnych złóż gazu ziemnego.
Gaz LNG	Skroplony gaz ziemny.
Instalacja LNG	Instalacja skroplonego gazu ziemnego w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne, służąca do magazynowania gazu LNG,

	regazyfikacji gazu LNG i wprowadzenia tego gazu do systemu dystrybucyjnego.
Liczba Wobbego (PN-C-04750)	Stosunek wartości ciepła spalania paliwa gazowego, do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.
Metr sześcienny (m³)	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (warunki normalne).
Moc umowna	Określona w umowie dystrybucji lub w umowie kompleksowej maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego w warunkach normalnych, która może być przekazana do dystrybucji w punkcie wejścia lub odebrana z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.
Nominacja	Oświadczenie ZUD przekazane do OSD dotyczące ilości paliwa gazowego, która będzie dostarczona przez ZUD w określonym czasie do systemu dystrybucyjnego w punktach wejścia i odebrana w punktach wyjścia.
Obszar bilansowania	Ustalony przez OSD obszar pomiędzy punktami wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD a punktami wyjścia z tego systemu, pomiędzy którymi istnieje fizyczne połączenie, w którym odbywa się bilansowanie fizyczne oraz handlowe.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa gazowe na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Odbiorca dwumedialny	Odbiorca zasilający swoje urządzenia lub instalacje przy wykorzystaniu paliwa gazowego dostarczonego przez OSD oraz innych źródeł energii, mający możliwość zastąpienia paliwa gazowego, w przypadku powstania zakłóceń w ciągłości dostaw tego paliwa, innymi źródłami energii.
Odbiorca jednomedialny	Odbiorca zasilający swoje urządzenia lub instalacje wyłącznie przy wykorzystaniu paliwa gazowego dostarczonego przez OSD i

	nie mający możliwości skorzystania z innych źródeł energii.
Odbiorca końcowy	Odbiorca przyłączony do systemu dystrybucyjnego.
Odbiorca ZUD	Odbiorca przyłączony do systemu dystrybucyjnego i odbierający paliwa gazowe na podstawie umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży zawartej z ZUD.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	DUON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Wysogotowie – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Operator Systemu Współpracującego (OSW)	Operator systemu przesyłowego lub operator systemu dystrybucyjnego zarządzający systemami gazowymi, z których zasilany jest system dystrybucyjny OSD.
Paliwo gazowe	Gaz ziemny wysokometanowy (grupa E), w tym gaz LNG, oraz gaz ziemny zaazotowany (grupa L).
Przepustowość	Maksymalna ciągła godzinowa ilość paliwa gazowego wyrażona w jednostkach energii, w ramach której OSD może świadczyć usługi dystrybucji.
Punkt wejścia	Miejsce, w którym następuje dostarczenie paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.
Punkt wyjścia	Miejsce, w którym następuje odbiór paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.
Rok gazowy	Okres od godziny 6.00 dnia 1 października roku poprzedniego, do godziny 6.00 dnia 1 października roku danego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć gazowa wysokich, średnich i niskich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSD.

System dystrybucyjny	Sieci dystrybucyjne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią, zarządzane przez OSD.
Taryfa	Zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez OSD i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą Prawo energetyczne.
Umowa dystrybucji	Umowa zawarta pomiędzy ZUD a OSD, na podstawie której OSD świadczy usługi dystrybucji na rzecz ZUD.
Umowa kompleksowa	Umowa zawarta pomiędzy Odbiorcą a OSD, zawierająca postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych.
Umowa	Umowa dystrybucji lub umowa kompleksowa.
Ustawa Prawo energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.).
Ustawa o zapasach	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 1695 ze zm.).
Użytkownik Systemu dystrybucyjnego	Podmiot dostarczający paliwa gazowe do systemu dystrybucyjnego lub odbierający paliwa gazowe z tego systemu.
Warunki normalne	Warunki odniesienia do celów rozliczeniowych: ciśnienie bezwzględne 101,325 kPa i temperatura 273,15 K.
Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD)	Podmiot korzystający z usługi dystrybucji na warunkach określonych w umowie dystrybucji zawartej z OSD i świadczący usługę kompleksową na rzecz odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego OSD.

2.2. Wykaz stosowanych skrótów

E	Gaz ziemny wysokometanowy
L	Gaz ziemny zaazotowany
LNG	Skroplony gaz ziemny
IRiESD	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSD
IRiESD_{osw}	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSW pełniącego funkcję operatora systemu dystrybucyjnego
IRiESP	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej OSW pełniącego funkcję operatora systemu przesyłowego
m³	Metr sześcienny
kWh	Kilowatogodzina
OSD	DUON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Wysogotowie
OSW	Operator Systemu Współpracującego
ZUD	Zleceniodawca Usługi Dystrybucji

2.3. Użyte w Regulaminie odniesienie do „ilości paliwa gazowego” rozumie się jako odniesienie do ilości paliwa gazowego wyrażonej w jednostkach energii (kWh), o ile wyraźnie nie zastrzeżono inaczej. „Objętość paliwa gazowego” wyrażana jest w metrach sześciennych (m³) w warunkach normalnych.

3. Charakterystyka systemu dystrybucyjnego

3.1. System dystrybucyjny OSD składa się z następujących podsystemów:

- 3.1.1. podsystem gazu wysokometanowego E zasilany z systemów gazowych OSW;
- 3.1.2. podsystem gazu wysokometanowego E zasilany z instalacji LNG;
- 3.1.3. podsystem gazu ziemnego zaazotowanego L zasilany z systemów gazowych OSW;
- 3.1.4. podsystem gazu ziemnego zaazotowanego L zasilany bezpośrednio z kopalni gazu ziemnego.

3.2. Paliwo gazowe wprowadzane jest do systemu dystrybucyjnego z:

- 3.2.1. systemu przesyłowego OSW pełniącego funkcję operatora systemu przesyłowego;
- 3.2.2. systemu dystrybucyjnego OSW pełniącego funkcję operatora systemu dystrybucyjnego;

- 3.2.3. kopalni gazu ziemnego;
- 3.2.4. instalacji LNG,
- 3.2.5. biogazowni rolniczej,
- 3.2.6. odazotowni.

3.3. Odbiór paliwa gazowego następuje w punktach wyjścia zlokalizowanych u odbiorców.

3.4. System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których OSD nie przysługuje tytuł prawny. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za zaworem odcinającym lub kurkiem głównym, chyba że odrębne postanowienia w tym zakresie zostały wprowadzone do umowy.

3.5. W przypadku punktów wyjścia, dla których układy pomiarowe zlokalizowane są w obrębie instalacji odbiorcy, a w szczególności w budynkach, w których instalacje rozprowadzają paliwo gazowe do wielu odbiorców, przyjmuje się następujące procedury:

- 3.5.1 miejscem, w którym kończy się zobowiązanie OSD wynikające z umowy i niniejszej IRIESD, związane z dystrybucją paliwa gazowego, jest zawór odcinający, którego lokalizacja jest określona w umowie przyłączeniowej;
- 3.5.2 rozliczenia związane ze świadczoną usługą dystrybucji prowadzone są przy wykorzystaniu układów pomiarowych zainstalowanych u odbiorców;
- 3.5.3 OSD nie odpowiada za szkody związane z rozprowadzaniem paliwa gazowego w instalacjach i sieciach za punktem wyjścia, do których OSD nie ma tytułu prawnego.

3.6. Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą określa rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 2013 r., poz. 640) oraz odpowiednie normy.

4. Parametry jakościowe paliwa gazowego

- 4.1. Parametry jakościowe paliw gazowych dostarczanych systemem dystrybucyjnym powinny spełniać wymogi określone w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1059.).
- 4.2. ZUD lub OSW jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego spełniającego wymagania określone w rozporządzeniu, o którym mowa w pkt 4.1 powyżej, z wyjątkiem parametrów dotyczących intensywności zapachu gazu wyczuwalnego w powietrzu.
- 4.3. OSD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wyjścia paliwa gazowego spełniającego kryteria określone w pkt 4.1, pod warunkiem realizacji odpowiednio przez OSW, ZUD, odbiorcę lub odbiorcę ZUD obowiązków, które mają wpływ na utrzymanie tych parametrów.
- 4.4. W przypadku niedotrzymania parametrów jakościowych w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, OSD udziela bonifikaty z tytułu niedotrzymania parametrów jakościowych paliw gazowych, na zasadach określonych w taryfie.
- 4.5. Ciśnienie paliwa gazowego:
  - 4.5.1. OSD ustala zakres ciśnień obowiązujących w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia;
  - 4.5.2. OSD może odmówić przyjęcia paliwa gazowego do dystrybucji jeżeli nie zostanie dotrzymane wymagane przez OSD ciśnienie w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego. Za okres wstrzymania odbioru paliwa gazowego z powodu niedotrzymania ciśnienia w punkcie wejścia OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy;
  - 4.5.3. W przypadku niedotrzymania ciśnienia przez OSD w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego, OSD udziela bonifikaty z tytułu niedotrzymania ciśnienia, na zasadach określonych w taryfie.

5. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania Systemu dystrybucyjnego

5.1. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego:

- 5.1.1. utrzymywanie systemu dystrybucyjnego w stanie technicznym zapewniającym jego bezpieczną eksploatację;
- 5.1.2. utrzymywanie określonego przez OSD ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego;
- 5.1.3. utrzymywanie w systemie dystrybucyjnym parametrów jakościowych i ciepła spalania określonych w obowiązujących przepisach prawa oraz w IRiESD.

5.2. W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, OSD podejmuje następujące działania:

- 5.2.1. zarządza systemem dystrybucyjnym w sposób gwarantujący wypełnienie kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tego systemu i utrzymanie jego stanu technicznego zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa oraz normami;
- 5.2.2. prowadzi niezbędną konserwację oraz wykonuje niezbędne prace remontowe i modernizacyjne;
- 5.2.3. nie dopuszcza, o ile istnieją takie możliwości techniczne, do dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych lub ciśnieniu, które są niezgodne z IRiESD lub z obowiązującymi przepisami prawa;
- 5.2.4. opracowuje plany wprowadzania ograniczeń, zgodnie z przepisami ustawy o zapasach i aktów wykonawczych do tej ustawy;
- 5.2.5. uzgadnia i realizuje warunki współpracy z OSW określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania systemów gazowych;
- 5.2.6. zapewnia stałe dyżury pogotowia gazowego w celu niezwłocznego podejmowania działań w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych.

6. Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego

- 6.1. OSD odpowiada za rozwój systemu dystrybucyjnego, który jest realizowany w oparciu o plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe, a także w oparciu o przepisy ustawy Prawo energetyczne, kryteria zdefiniowane Polityce Energetycznej Polski do roku 2030, oraz przy uwzględnieniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 6.2. OSD prognozuje zapotrzebowanie na paliwo gazowe na obszarze swojego działania, na podstawie informacji uzyskanych od OSW, ZUD, odbiorców, z uwzględnieniem założeń polityki energetycznej państwa i oceny ich realizacji.
- 6.3. OSD sporządza i aktualizuje plan rozwoju na okres określony w przepisach ustawy Prawo energetyczne. Sporządzany przez OSD plan rozwoju uwzględnia plan rozwoju sporządzony przez OSW pełniącego funkcję operatora systemu przesyłowego.

7. Współpraca OSD z operatorami współpracujących systemów gazowych

- 7.1. Warunki współpracy pomiędzy OSD a OSW określone są w dwustronnych umowach lub porozumieniach międzyoperatorskich.
- 7.2. Porozumienia międzyoperatorskie z OSW zarządzającymi systemami gazowymi, z których zasilany jest system dystrybucyjny OSD, zawierane są w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa, przy uwzględnieniu postanowień instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, opracowanych i stosowanych przez tych operatorów w trybie art. 9g ustawy Prawo energetyczne.
- 7.3. OSD ma prawo przekazywać OSW informacje dotyczące wyników pomiarów i alokacji w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD z systemu gazowego danego OSW.
- 7.4. OSD ma prawo przekazywać OSW informacje dotyczące nominacji składanych przez ZUD w punktach wejścia do obszaru dystrybucyjnego OSD zasilanego z systemu gazowego danego OSW, a także nominacje składane przez ZUD w punktach wyjścia z tego obszaru.

8. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego

- 8.1. Przyłączanie podmiotów do sieci dystrybucyjnej realizuje OSD.
- 8.2. Przyłączenie następuje na podstawie umowy o przyłączenie, po spełnieniu przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wymagań określonych przez OSD w warunkach przyłączenia.
- 8.3. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do podmiotu zgłaszającego zmianę w odbiorze paliwa gazowego powodującą konieczność wymiany elementów systemu dystrybucyjnego lub rozbudowy tego systemu. Za zmianę, o której mowa powyżej uważa się w szczególności zmianę mocy umownej lub ilości paliwa gazowego wykraczającą poza dopuszczalny zakres pracy zainstalowanych urządzeń w punkcie wyjścia z sieci dystrybucyjnej. Opłaty z tytułu wykonania prac, o których mowa powyżej, pobierane są zgodnie z postanowieniami taryfy.
- 8.4. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej musi posiadać tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, przyłączanego obiektu lub sieci.
- 8.5. Na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje i sieci, OSD wydaje informację o możliwości przyłączenia do sieci.
- 8.6. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego innych systemów gazowych, instalacji magazynowych, instalacji LNG, odazotowni, kopalni oraz biogazowni uzależnione jest od możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego i wymaga, poza umową o przyłączenie, podpisania z OSD odrębnej umowy określającej warunki i sposoby współpracy tych urządzeń, instalacji lub sieci z systemem dystrybucyjnym.
- 8.7. Procedura wydania warunków przyłączenia.
  - 8.7.1. Podmiot ubiegający się o przyłączenie składa do OSD wnioski o określenie warunków przyłączenia wraz z załącznikami, z wykorzystaniem obowiązującego formularza, publikowanego na stronie internetowej OSD;

- 8.7.2. Wniosek o określenie warunków przyłączenia oraz wszystkie załączniki powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski;
- 8.7.3. OSD rozpatruje wniosek złożony przez wnioskodawcę z uwzględnieniem możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego, stopnia wykorzystania tego systemu, wcześniej złożonych wniosków o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego oraz zawartych umów o przyłączenie;
- 8.7.4. Na podstawie informacji podanych we wniosku oraz załączonych dokumentów, OSD dokonuje sprawdzenia formalnego wniosku i podmiotu ubiegającego się o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego;
- 8.7.5. W przypadku, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych, OSD w terminie do 7 dni kalendarzowych od daty wpłynięcia wniosku wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 21 dni. Jeżeli wniosek nie zostanie uzupełniony przez wnioskodawcę w wyznaczonym terminie, OSD pozostawia wniosek bez rozpoznania;
- 8.7.6. Wniosek spełniający wymogi formalne poddawany jest analizie technicznej i ekonomicznej, w trakcie której OSD ocenia, czy podłączenie do systemu dystrybucyjnego jest możliwe i określa warunki przyłączenia w terminie określonym w przepisach prawa;
- 8.7.7. OSD może odmówić przyłączenia do systemu dystrybucyjnego, gdy:
  - 8.7.1.1. brak jest możliwości technicznych przyłączenia,
  - 8.7.1.2. przyłączenie wnioskodawcy jest ekonomicznie nieuzasadnione,
  - 8.7.1.3. wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, do którego paliwa gazowe mają być dostarczane.
- 8.7.8. Odmowa wydania warunków przyłączenia przez OSD nie wyłącza możliwości stosowania art. 7 ust. 9 ustawy Prawo energetyczne;
- 8.7.9. W przypadku odmowy przyłączenia podmiotu do systemu dystrybucyjnego, OSD

niezwłocznie pisemnie powiadamia o odmowie Prezesa URE i wnioskodawcę, podając przyczyny odmowy;

8.7.10. W przypadku odmowy określenia warunków przyłączenia z przyczyn technicznych, OSD na zlecenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, przedstawia informację o działaniach, jakie należy podjąć w celu przyłączenia do sieci dystrybucyjnej. Za opracowanie informacji OSD pobiera opłatę, uzgodnioną z podmiotem, odzwierciedlającą koszty jej przygotowania;

8.7.11. OSD określa w warunkach przyłączenia okres ich obowiązywania, który jest nie krótszy niż 90 dni;

8.7.12. Zmiana warunków przyłączenia wydanych przez OSD, możliwa jest wyłącznie poprzez złożenie do OSD nowego wniosku o wydanie warunków przyłączenia;

8.7.13. Wydanie przez OSD warunków przyłączenia nie jest równoznaczne z zarezerwowaniem przez OSD przepustowości systemu dystrybucyjnego dla podmiotu, który otrzymał te warunki przyłączenia;

8.7.14. W sytuacji, gdy po wydaniu warunków przyłączenia, na skutek zawarcia pomiędzy OSD i innym wnioskodawcą umowy o przyłączenie, utracone zostaną techniczne możliwości dostarczania paliwa gazowego, OSD może odmówić zawarcia umowy o przyłączenie z podmiotem posiadającym ważne warunki przyłączenia;

8.7.15. Szczegółowe procedury przyłączania podmiotów do sieci dystrybucyjnej określone są w ustawie Prawo energetyczne oraz rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy;

8.7.16. Procedury związane z przyłączaniem do systemu dystrybucyjnego oraz wzory dokumentów związanych z procesem przyłączania dostępne są na stronach internetowych OSD.

8.8. Umowa o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego

8.8.1. Przyłączenie nowych punktów do systemu dystrybucyjnego następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej (dalej zwaną umową o

- przyłączenie), zawieranej między OSD i przyłączanym podmiotem;
- 8.8.2. Umowa o przyłączenie zawierana jest na wniosek podmiotu posiadającego obowiązujące warunki przyłączenia. Zawarta umowa o przyłączenie stanowi dla OSD podstawę do rozpoczęcia prac projektowych i budowlanych w zakresie określonym umową;
  - 8.8.3. Jeżeli zostały określone warunki przyłączenia, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego, OSD zawiera umowy o przyłączenie do sieci z uwzględnieniem kolejności wpływu kompletnych wniosków o zawarcie umowy o przyłączenie, w miarę istniejących warunków technicznych, a w szczególności w miarę istnienia wolnych przepustowości technicznych systemu dystrybucyjnego;
  - 8.8.4. Umowa o przyłączenie stanowi dla OSD oraz dla przyłączanego podmiotu podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlanych oraz ich finansowania przez strony na warunkach w niej określonych;
  - 8.8.5. Z dniem zawarcia umowy o przyłączenie dla podmiotu z którym została ona zawarta zarezerwowana zostaje przepustowość w systemie dystrybucyjnym, w wielkości zgodnej z umową o przyłączenie.
- 8.9. Wymagania techniczne dla nowych punktów wyjścia lub wejścia:
- 8.9.1. Punkty przyłączane do systemu dystrybucyjnego powinny być projektowane, wykonywane, odbierane i eksploatowane w sposób zapewniający ciągłość dostaw paliwa gazowego, bezpieczeństwo pracy oraz dokładność pomiarów, a także spełniać wymagania techniczne określone w przepisach prawa;
  - 8.9.2. Układy pomiarowe powinny być eksploatowane w warunkach zgodnych z ich dokumentacją techniczną.
  - 8.9.3. Podmiot zawierający z OSD umowę o przyłączenie, będący właścicielem przyłączanego punktu wyjścia, zapewni OSD stały dostęp do przyłączanego punktu wyjścia w celu przeprowadzania kontroli stanu urządzeń znajdujących się w tym punkcie i odczytu urządzeń pomiarowych.

- 8.9.4. Obowiązek utrzymania punktu w pełnej sprawności spoczywa na stronie, która posiada tytuł prawny do tego punktu.

9. Prawa i obowiązki OSD:

9.1. Prawa i obowiązki OSD określają obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności ustawa Prawo energetyczne oraz akty wykonawcze do tej ustawy, a także niniejsza IRiESD oraz umowa. Do podstawowych obowiązków OSD należy:

- 9.1.1. świadczenie usług dystrybucji, w zakresie określonym w umowie, na zasadach niedyskryminacyjnych oraz przy zachowaniu równoprawnego traktowania wszystkich użytkowników systemu dystrybucyjnego;
- 9.1.2. zapewnienie stanu technicznego systemu dystrybucyjnego, który gwarantuje bezpieczne świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych;
- 9.1.3. utrzymywanie parametrów jakościowych paliw gazowych wymaganych przepisami prawa oraz postanowieniami IRiESD, pod warunkiem realizacji przez odbiorcę lub ZUD jego zobowiązań określonych umową lub IRiESD, które mają wpływ na utrzymanie tych parametrów;
- 9.1.4. prowadzenie ruchu sieciowego w sposób zapewniający bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych;
- 9.1.5. eksploatacja, konserwacja oraz wykonywanie remontów systemu dystrybucyjnego;
- 9.1.6. modernizacja i rozbudowa systemu dystrybucyjnego w celu zaspokojenia zapotrzebowania na paliwo gazowe na obszarze funkcjonowania OSD. Realizacja obowiązków w zakresie modernizacji oraz rozbudowy systemu dystrybucyjnego jest uzależniona od jej ekonomicznej opłacalności;
- 9.1.7. zapewnienie nawonienia paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym;
- 9.1.8. bilansowanie systemu dystrybucyjnego na zasadach określonych w IRiESD.

9.2. Obowiązki OSD w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców:

- 9.2.1. udzielanie informacji o zasadach świadczenia usług dystrybucji, a w

- szczegółności o prawach i obowiązkach odbiorcy i OSD;
- 9.2.2. nieodpłatnie udzielanie informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnej taryfy;
  - 9.2.3. przyjmowanie przez całą dobę zgłoszeń dotyczących awarii lub zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych z systemu dystrybucyjnego;
  - 9.2.4. niezwłoczne przystępowanie do likwidacji występujących w sieci dystrybucyjnej awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych;
  - 9.2.5. powiadamianie użytkowników systemu gazowego o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania paliw gazowych, przerwano z powodu awarii systemu dystrybucyjnego;
  - 9.2.6. powiadamianie o terminach i czasie trwania przerw w dostarczaniu paliw gazowych, w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, albo w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, lub indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych, bądź za pomocą innego środka telekomunikacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, z:
    - 9.2.6.1 co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem, w przypadku gdy nastąpi przerwa w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
    - 9.2.6.2 co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem, w przypadku gdy nastąpi przerwa w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców innych niż odbiorcy, o których mowa w pkt 9.2.6.1;
  - 9.2.7. odpłatne podejmowanie stosownych czynności w sieci dystrybucyjnej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu dystrybucyjnego lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej sieci;
  - 9.2.8. rozpatrywanie wniosków lub reklamacji dotyczących zasad rozliczeń i udzielanie odpowiedzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku lub reklamacji do OSD. W przypadku wniosku lub reklamacji wymagających przeprowadzenia kontroli lub dokonania pomiarów termin czternastodniowy jest liczony od dnia zakończenia tych kontroli lub pomiarów;

- 9.2.9. wykonywanie sprawdzenia prawidłowości funkcjonowania układu pomiarowego, którego OSD jest właścicielem, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wniosku odbiorcy o sprawdzenie układu pomiarowego;
- 9.2.10. przekazywanie układu pomiarowego, którego OSD jest właścicielem, do sprawdzenia laboratoryjnego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia OSD takiego żądania odbiorcy;
- 9.2.11. umożliwianie wykonania ponownej ekspertyzy badanego wcześniej układu pomiarowego;
- 9.2.12. wydawanie, na wniosek odbiorcy, po zakończeniu dostarczania paliw gazowych lub w przypadku wymiany układu pomiarowego, dokumentu zawierającego dane identyfikujące ten układ pomiarowy oraz przekazywanie odbiorcy danych pomiarowych na dzień zakończenia dostarczania tego paliwa lub demontażu układu pomiarowego.

9.3. OSD jest uprawniony do:

- 9.3.1. pobierania opłat za świadczone usługi na zasadach określonych w taryfie, umowie i niniejszej IRiESD;
- 9.3.2. odmowy świadczenia usług dystrybucji w przypadkach określonych w IRiESD lub umowie, a także wypowiedzenia umowy w całości lub części w przypadkach określonych w umowie, IRiESD oraz obowiązujących przepisach prawa;
- 9.3.3. pozyskiwania od odbiorców lub ZUD, informacji niezbędnych dla prawidłowego świadczenia usług dystrybucji paliw gazowych;
- 9.3.4. aktualizacji zapisów IRiESD, na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne.

10. Prawa i obowiązki odbiorców oraz ZUD

- 10.1. Prawa i obowiązki odbiorców oraz ZUD określa ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy prawa, niniejsza IRiESD oraz umowa.
- 10.2. Do podstawowych obowiązków ZUD należy:

- 10.2.1. dostarczanie paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego i odbiór tego paliwa z systemu dystrybucyjnego;
  - 10.2.2. utrzymanie równowagi pomiędzy określonymi w umowie dystrybucji ilościami paliwa gazowego dostarczonymi w punktach wejścia do obszaru bilansowania i odbieranymi w punktach wyjścia z tego obszaru bilansowania, określonymi w umowie;
  - 10.2.3. dostarczanie do punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego spełniającego wymagania dotyczące jakości i ciśnienia określonej w niniejszej IRiESD, przepisach prawa oraz w umowie dystrybucji;
  - 10.2.4. terminowa realizacja płatności za zamówione paliwo gazowe oraz usługi dystrybucji, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej IRiESD, taryfie oraz w umowie dystrybucji. Szczegółowe zasady realizacji płatności określa umowa dystrybucji;
  - 10.2.5. współdziałanie z OSD w procedurze zmiany sprzedawcy;
  - 10.2.6. zobowiązanie odbiorców ZUD do nieprzekraczania przysługujących im mocy umownych;
  - 10.2.7. składanie nominacji na zasadach określonych w IRiESD.
- 10.3. Do podstawowych obowiązków odbiorcy należy:
- 10.3.1. odbiór zamówionych na podstawie umowy kompleksowej ilości paliwa gazowego;
  - 10.3.2. nieprzekraczanie określonych w umowie kompleksowej mocy umownych;
  - 10.3.3. terminowa realizacja płatności za zamówione paliwo gazowe oraz usługi dystrybucji, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej IRiESD, taryfie oraz w umowie kompleksowej. Szczegółowe zasady realizacji płatności określa umowa kompleksowa;
  - 10.3.4. odbieranie 24 godziny na dobę informacji od OSD, w szczególności w zakresie, o którym mowa w pkt 22;

- 10.3.5. wykonywanie i przekazywanie OSD alokacji w sytuacji gdy paliwo gazowe jest dostarczane do punktu wyjścia, w którym odbiorca odbiera paliwo gazowe przez więcej niż jednego ZUD lub przez OSD realizującego umowę kompleksową na rzecz tego odbiorcy oraz innych ZUD.
- 10.4. Odbiorca oraz ZUD ma prawo do korzystania z usługi dystrybucji świadczonej na jego rzecz przez OSD, na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne, IRiESD i w umowie oraz zgodnie ze stawkami opłat określonymi w obowiązującej Taryfie, stosowanych w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, pod warunkiem spełnienia warunków określonych w niniejszej IRiESD, umowie oraz w przepisach prawa.
- 10.5. W ramach umowy kompleksowej odbiorcy odbierający paliwo gazowe w wielkości większej niż 715 kWh/h są zobowiązani do złożenia oświadczenia czy są odbiorcami jednomedialnymi czy odbiorcami dwumedialnymi, a także do wskazania minimalnych ilości gazu ziemnego jakie muszą być dostarczane na ich rzecz w celu uniknięcia uszkodzenia ich urządzeń lub instalacji wewnętrznych w przypadku wprowadzenia ograniczeń w trybie określonym w pkt 22.6 IRiESD.
- 10.6. Odbiorcy dwumedialni, niezależnie od informacji, o których mowa w pkt 10.5, są ponadto zobowiązani do wskazania w umowie kompleksowej informacji w sprawie:
- 10.6.1. terminu w jakim możliwe jest zastąpienie, w razie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych, zasilania urządzeń odbiorców paliwami gazowymi zasilaniem przy wykorzystaniu innych źródeł energii,
- 10.6.2. terminu w jakim możliwe jest zastąpienie innych źródeł energii, wykorzystywanych przez odbiorców w trakcie trwania ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych, paliwami gazowymi.
- 10.7. Odbiorcy są zobowiązani do niezwłocznego powiadomienia OSD o zmianie danych, o których mowa w pkt 10.5 i 10.6 powyżej.

10.8. OSD zastrzega sobie prawo do weryfikacji przekazanych przez odbiorców danych, o których mowa w pkt 10.5 i 10.6 powyżej, w tym także prawo do przeprowadzenia technicznego sprawdzenia wykorzystywanych przez odbiorców urządzeń lub instalacji przez pracowników OSD lub przez inne upoważnione przez OSD osoby. Odbiorcy są zobowiązani umożliwić przeprowadzenie opisanej w zdaniu poprzedzającym weryfikacji swoich urządzeń lub instalacji pracownikom OSD lub innym upoważnionym przez OSD osobom.

10.9. W przypadku gdy w wyniku weryfikacji, o której mowa w pkt 10.8 powyżej, stwierdzone zostaną inne dane aniżeli podane przez odbiorców w trybie określonym w pkt 10.5 - 10.7, wiążący charakter mają dane ustalone przez pracowników OSD lub przez upoważnionych przedstawicieli OSD w ramach weryfikacji, o której mowa w pkt 10.8, o czym OSD niezwłocznie pisemnie informuje odbiorców. W takim przypadku odbiorcy mają prawo złożyć pisemne wyjaśnienia do OSD oraz wystąpić z wnioskiem o ponowne przeprowadzenie weryfikacji. Jeżeli w wyniku ponownej weryfikacji, przeprowadzonej na wniosek odbiorców o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, ustalone zostaną dane odmienne od podanych przez odbiorców, mają one charakter wiążący, a odbiorcy zobowiązani są do pokrycia kosztów ponownej weryfikacji. OSD niezwłocznie informuje odbiorców, w formie pisemnej, o wynikach ponownej weryfikacji.

11. Zasady świadczenia usług przez OSD

11.1. Podstawową usługą świadczoną przez OSD jest usługa dystrybucji paliwa gazowego. OSD świadczy usługę dystrybucji na zasadach ciągłych, co oznacza, że zapewnia realizację usług w całym okresie określonym w umowie, za wyjątkiem wystąpienia awarii lub planowanych przerw spowodowanych koniecznością wykonania prac remontowych lub modernizacyjnych.

11.2. OSD świadczy usługę dystrybucji pomiędzy punktami wejścia do obszaru bilansowania a punktami wyjścia z tego obszaru bilansowania, dla których istnieją techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego w ramach systemu dystrybucyjnego zarządzanego przez OSD.

- 11.3. OSD świadczy usługę dystrybucji w przypadku gdy:
  - 11.3.1 istnieje fizyczne połączenie pomiędzy punktem wejścia a wskazanym przez odbiorcę lub ZUD punktem wyjścia;
  - 11.3.2 w punkcie wyjścia zainstalowany jest układ pomiarowy umożliwiający rozliczenie umowy, przy czym w punkcie wyjścia, w którym łączna moc umowna zamówiona przez poszczególnych ZUD lub odbiorcę oraz ZUD wynosi więcej niż 110 kWh/h i do którego przynajmniej w części dostarczane jest paliwo gazowe na podstawie umowy dystrybucji zawartej z ZUD, musi być zainstalowany układ pomiarowy umożliwiający rejestrowanie dobowych przepływów paliwa gazowego i zrealizowanej mocy godzinowej, który wyposażony jest w system transmisji danych;
  - 11.3.3 istnieje wolna przepustowość w ramach systemu dystrybucyjnego, która może zostać wykorzystana w celu świadczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego na rzecz ZUD;
  - 11.3.4 istnieją techniczne możliwości świadczenia usługi dystrybucji paliw gazowych.
- 11.4. Podstawą do świadczenia przez OSD usług dystrybucji jest:
  - 11.4.1. Umowa kompleksowa zawarta pomiędzy OSD a odbiorcą,
  - 11.4.2. Umowa dystrybucji zawarta pomiędzy OSD a ZUD.
- 11.5. Planowanie i realizacja prac remontowych:
  - 11.5.1. OSD powiadamia, zgodnie z obowiązującymi przepisami odbiorców, ZUD oraz OSW, którzy będą objęci oddziaływaniem ograniczeń wynikających z planowanych prac remontowych, o terminach i czasie trwania planowanych przerw lub ograniczeń w dystrybucji gazu.
  - 11.5.2. OSD, na warunkach określonych w porozumieniach międzyoperatorskich, uzgadnia z OSW zakres oraz termin prac planowanych w systemie.
- 11.6. ZUD lub odbiorca pobierający paliwo gazowe w wielkości ponad 715 kWh/h na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą są uprawnieni do ubiegania się jeden raz w ciągu roku gazowego o zmianę mocy umownej w tym samym roku

gazowym. Zmiana mocy umownej wymaga akceptacji OSD, który wniosek w tej sprawie rozpatrzy w terminie 30 dni od dnia jego wpłynięcia, chyba że wnioskowana zmiana wymaga uzyskania przez OSD zgody na zmianę mocy umownej przysługującej OSD w punkcie wyjścia z systemu gazowego zasilającego system dystrybucyjny OSD – w takim przypadku, rozpatrzenie wniosku nastąpi po pozytywnym zaopiniowaniu przez OSW. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, zmieniona moc umowna zacznie obowiązywać w terminie wskazanym przez OSD. Zmiana mocy umownej następuje w każdym przypadku w formie pisemnego aneksu do umowy kompleksowej zawartej z Odbiorcą albo do umowy wykonawczej zawartej z ZUD.

11.7. ZUD lub odbiorca pobierający paliwo gazowe w wielkości ponad 715 kWh/h na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą są uprawnieni ubiegać się jeden raz w ciągu roku gazowego o zmianę mocy umownej na kolejny rok gazowy. Wniosek o zmianę mocy umownej w kolejnym roku gazowym odbiorca składa do dnia 15 stycznia, a do jego rozpatrzenia stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące wniosku o zmianę mocy umownej w tym samym roku gazowym. W każdym przypadku, akceptacja wniosku uzależniona jest wyłącznie od istnienia technicznych i ekonomicznych możliwości realizacji zmiany mocy umownej. Zmiana mocy umownej następuje w każdym przypadku w formie pisemnego aneksu do umowy kompleksowej zawartej z odbiorcą lub umowy wykonawczej zawartej z ZUD. Jeżeli ZUD lub odbiorca nie zgłosi w powyższym terminie wniosku o zaktualizowanie wielkości mocy umownej na kolejny rok gazowy, lub ze wskazanych w niniejszym punkcie przyczyn OSD nie zaakceptuje zmiany mocy umownej, obowiązuje moc umowna określona w umowie.

12. Umowa kompleksowa zawarta pomiędzy OSD a Odbiorcą.

12.1. OSD świadczy usługi kompleksowe na rzecz odbiorców przyłączonych do jego systemu dystrybucyjnego, polegające na sprzedaży paliw gazowych na rzecz tych odbiorców oraz dystrybucji tych paliw do punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego wskazanych przez odbiorców.

12.2. Stronami umowy kompleksowej jest OSD oraz odbiorca.

12.3. W relacjach z odbiorcami należącymi do jednej grupy taryfowej, OSD stosuje jeden wzorzec umowy kompleksowej, w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania odbiorców.

12.4. Umowa kompleksowa określa w szczególności:

12.4.1. moc umowną zamówioną przez odbiorcę,

12.4.2. ilości sprzedawanego i dystrybuowanego paliwa gazowego na rzecz odbiorcy,

12.4.3. punkt wyjścia, w którym paliwo gazowe jest odbierane z systemu dystrybucyjnego,

12.4.4. zasady prowadzenia rozliczeń,

12.4.5. okres obowiązywania umowy kompleksowej,

12.4.6. warunki rozwiązania umowy kompleksowej.

13. Umowa dystrybucji zawarta pomiędzy OSD a ZUD.

13.1. Stronami umowy dystrybucji są OSD oraz ZUD.

13.2. W relacjach z wszystkimi ZUD, OSD stosuje jeden wzorzec umowy dystrybucji, w celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania ZUD.

13.3. Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucji powinien wystąpić z wnioskiem o zawarcie umowy dystrybucji przy zastosowaniu opracowanego przez OSD formularza „Wniosek o zawarcie Umowy dystrybucji” zamieszczonego na stronie internetowej OSD. Do wniosku o zawarcie umowy dystrybucji należy załączyć:

13.3.1. pełnomocnictwo lub dokumenty potwierdzające prawo osób reprezentujących podmiot do zaciągania w jego imieniu zobowiązań,

13.3.2. odpis lub potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię koncesji na obrót paliwami gazowymi - w przypadku wnioskodawców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi,

13.3.3. potwierdzony za zgodność z oryginałem wyciąg umowy o świadczenie usług magazynowania albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię decyzji

Ministra Gospodarki w sprawie zwolnienia z obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego, potwierdzającą realizację przez wnioskodawcę wymogów wynikających z przepisów ustawy o zapasach - w przypadku wnioskodawców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami gazowymi,

13.3.4. zaświadczenie, że podmiot nie jest wpisany do krajowego rejestru dłużników niewypłacalnych prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o krajowym rejestrze sądowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1203), wystawione nie wcześniej niż dwa (2) miesiące przed dniem złożenia wniosku,

13.3.5. oświadczenie, że wobec podmiotu nie zgłoszono wniosku o ogłoszenie upadłości oraz, że nie znajduje się on w stanie likwidacji.

13.4. W uzasadnionych przypadkach, OSD może wyrazić zgodę na przesłanie dokumentów, o których mowa w pkt 13.3, w drodze elektronicznej lub na złożenie oświadczenia o posiadaniu tych dokumentów.

13.5. Wnioski o zawarcie umowy dystrybucji rozpatrywane są, zgodnie z kolejnością wpływu, w terminie 30 dni od dnia ich wpływu do OSD. W przypadku konieczności uzupełnienia wniosku z uwagi na braki formalne, za datę złożenia wniosku uznaje się datę jego złożenia w prawidłowej formie.

13.6. Wniosek o zawarcie umowy dystrybucji, a także wszystkie załączniki do wniosku, powinny zostać przedłożone w języku polskim. W przypadku gdy wnioskodawca dysponuje wyłącznie dokumentami w języku obcym, zobowiązany jest do przedstawienia tłumaczenia przysięgłego na język polski.

13.7. OSD rozpatrując wniosek o zawarcie umowy dystrybucji weryfikuje go pod względem formalnym, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa.

13.8. Jeżeli wniosek o zawarcie umowy dystrybucji nie spełnia wymogów formalnych, a w szczególności gdy zawiera on błędy lub braki, a także gdy do wniosku nie zostały załączone dokumenty, o których mowa w pkt 13.3 IRiESD, albo nie zostało złożone

oświadczenie, o którym mowa w 13.4 IRiESD, OSD nie później niż w terminie 14 dni od daty otrzymania wniosku wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia lub skorygowania wniosku, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

13.9. W przypadku gdy wnioskodawca nie zastosuje się do wezwania, o którym mowa w pkt 13.7 i nie prześle uzupełnionego lub skorygowanego wniosku w terminie, o którym mowa w pkt 13.8, OSD pozostawia wniosek bez rozpatrzenia. OSD informuje pisemnie wnioskodawcę o pozostawieniu jego wniosku bez rozpatrzenia.

13.10. Po rozpatrzeniu wniosku, OSD przekazuje wnioskodawcy informację o jego akceptacji lub odrzuceniu. OSD może odrzucić wniosek w sytuacji gdy świadczenie usług dystrybucji na jego rzecz będzie niezgodne z przepisami obowiązującego prawa lub wnioskodawca nie dysponuje prawem lub wszystkimi dokumentami niezbędnymi dla wykonywania działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że wnioskodawca jest odbiorcą przyłączonym do systemu dystrybucyjnego OSD. OSD może odrzucić wniosek w uzasadnionych sytuacjach, gdy świadczenie usług dystrybucji na rzecz wnioskodawcy jest niemożliwe z innych przyczyn, w szczególności gdy wnioskodawca zalega z zapłatą jakichkolwiek należności na rzecz OSD lub świadczenie takich usług mogłoby:

13.10.1. zagrazić bezpieczeństwu i prawidłowemu funkcjonowaniu systemu dystrybucyjnego OSD, lub

13.10.2. prowadzić do obniżenia niezawodności dostarczania paliw gazowych do odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego OSD, lub

13.10.3. prowadzić do obniżenia jakości dystrybuowanych przez OSD paliw gazowych poniżej poziomu określonego w przepisach obowiązującego prawa, lub

13.10.4. powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe, lub

13.10.5. uniemożliwić wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.

- 13.11. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zawarcie umowy dystrybucji, OSD w terminie nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia jego rozpatrywania, przekazuje wnioskodawcy za potwierdzeniem odbioru parafowaną umowę dystrybucji, zgodną z aktualnie obowiązującym wzorcem umowy dystrybucji zamieszczonym na stronie internetowej OSD.
- 13.12. Wnioskodawca w terminie 30 dni od dnia otrzymania parafowanej umowy dystrybucji, przekazuje OSD podpisaną przez siebie umowę dystrybucji. W przypadku gdy wnioskodawca w terminie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie przekaze do OSD podpisanej umowy dystrybucji, uznaje się, że wycofał wniosek o zawarcie umowy dystrybucji. Ewentualne ponowne wystąpienie z wnioskiem o zawarcie umowy dystrybucji następuje zgodnie z procedurą określoną w pkt 13.3 - 13.11.
- 13.13. OSD przesyła wnioskodawcy, za potwierdzeniem odbioru, podpisaną umowę dystrybucji w terminie 21 dni roboczych od dnia otrzymania umowy podpisanej przez wnioskodawcę.
- 13.14. Umowa dystrybucji ma charakter umowy ramowej, co w szczególności oznacza, że OSD będzie świadczył usługi dystrybucji na rzecz ZUD każdorazowo na podstawie umowy wykonawczej, zawartej pomiędzy OSD a ZUD w wykonaniu umowy dystrybucji, na zasadach określonych w pkt 14. Zawarcie umowy wykonawczej pomiędzy OSD a ZUD skutkować będzie powstaniem zobowiązania OSD do świadczenia usługi dystrybucji na rzecz ZUD, oraz zobowiązaniem ZUD do przekazania paliwa gazowego OSD i odbioru paliwa gazowego od OSD, w celu umożliwienia OSD świadczenia usługi dystrybucji.

14. Zamawianie usług dystrybucji przez ZUD na podstawie Umowy dystrybucyjnej

- 14.1. ZUD będący stroną umowy dystrybucji, jest uprawniony do wystąpienia do OSD z wnioskiem o zawarcie umowy wykonawczej, na podstawie której OSD będzie świadczył na rzecz ZUD usługi dystrybucji paliw gazowych.

14.2. Wniosek o zawarcie umowy wykonawczej powinien zostać złożony co najmniej 21 dni przed planowanym rozpoczęciem świadczenia usług dystrybucji.

14.3. We wniosku o zawarcie umowy wykonawczej ZUD określa:

14.3.1. punkt wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD, w którym paliwo gazowe zostanie przekazane OSD do dystrybucji,

14.3.2. punkt wyjścia z systemu dystrybucyjnego OSD, w którym paliwo gazowe zostanie odebrane z systemu dystrybucyjnego OSD,

14.3.3. ilości paliw gazowych, jakie mają być dystrybuowane na podstawie umowy wykonawczej,

14.3.4. moc umowną zamawianą w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego OSD,

14.3.5. wnioskowany termin rozpoczęcia realizacji umowy wykonawczej,

14.3.6. okres obowiązywania umowy wykonawczej,

14.3.7. czy umowa wykonawcza zawierana jest w ramach procedury zmiany sprzedawcy przez odbiorcę przyłączonego do systemu dystrybucyjnego OSD.

14.4. ZUD składa do OSD wnioski o zawarcie umowy wykonawczej z wykorzystaniem obowiązującego formularza, który dostępny jest na stronie internetowej OSD.

14.5. Jeżeli paliwo gazowe ma być dostarczane do systemu dystrybucyjnego OSD z systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego OSW, w treści wniosku o zawarcie umowy wykonawczej, ZUD składa oświadczenie, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu wyjścia z systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego OSW, z którego zasilany jest system dystrybucyjny OSD.

14.6. Na żądanie OSD, zgłoszone w każdym czasie, ZUD zobowiązany jest przedstawić dokument potwierdzający oświadczenie, o którym mowa w pkt 14.5 IRiESD.

14.7. Jeżeli umowa wykonawcza ma być realizowana przy wykorzystaniu systemu dystrybucyjnego zasilanego z instalacji LNG, ZUD jest zobowiązany do spełnienia określonych przez OSD wymogów technicznych regazyfikacji skroplonego gazu

ziemnego w takiej instalacji. OSD przekazuje, w formie pisemnej, ZUD zamierzającemu wprowadzać paliwo gazowe do systemu dystrybucyjnego informację o obowiązujących ZUD wymogach technicznych, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

14.8. Wniosek o zawarcie umowy wykonawczej, a także wszystkie załączniki do wniosku, powinny zostać przedłożone w języku polskim. W przypadku gdy wnioskodawca dysponuje wyłącznie dokumentami w języku obcym, zobowiązany jest do przedstawienia tłumaczenia przysięgłego na język polski.

14.9. W przypadku gdy ZUD złoży niekompletny lub niepoprawny wniosek o zawarcie umowy wykonawczej, OSD niezwłocznie wzywa go do uzupełnienia lub skorygowania wniosku w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku gdy uzupełniony lub skorygowany wniosek wpłynie do OSD na mniej niż 21 dni przed wnioskowaną datą rozpoczęcia realizacji umowy wykonawczej, OSD jest uprawniony do określenia innego aniżeli wnioskowany terminu rozpoczęcia realizacji tej umowy, który będzie przypadał na nie więcej niż 21 dni licząc od dnia złożenia kompletnego wniosku przez ZUD. W przypadku gdy ZUD nie uzupełni wniosku zgodnie z wezwaniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, OSD pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

14.10. OSD rozpatruje wniosek o zawarcie umowy wykonawczej w terminie 7 dni od dnia jego złożenia, biorąc w szczególności pod uwagę techniczne możliwości realizacji Umowy wykonawczej zgodnie z wnioskiem ZUD.

14.11. Po rozpatrzeniu wniosku, OSD przekazuje ZUD informację o jego akceptacji lub odrzuceniu. OSD może odrzucić wniosek w sytuacji gdy:

14.11.1. nie istnieją techniczne możliwości realizacji umowy wykonawczej, w szczególności gdy nie istnieje połączenie pomiędzy wskazanym przez ZUD punktem wejścia, w którym paliwa gazowe będą dostarczane do systemu dystrybucyjnego OSD, a punktem wyjścia w którym będą one odbierane z systemu dystrybucyjnego OSD,

- 14.11.2. ZUD nie dysponuje możliwością dostarczenia paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego OSD,
- 14.11.3. ZUD nie dysponuje możliwością odbioru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego OSD,
- 14.11.4. realizacja umowy wykonawczej będzie niezgodna z przepisami obowiązującego prawa,
- 14.11.5. ZUD utracił prawo do wykonywania działalności w zakresie obrotu paliwami gazowymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że wnioskodawca jest odbiorcą przyłączonym do systemu dystrybucyjnego OSD,
- 14.11.6. ZUD zalega z zapłatą jakichkolwiek wymagalnych należności na rzecz OSD,
- 14.11.7. realizacja umowy wykonawczej mogłaby:
  - 14.11.7.1 zagrozić bezpieczeństwu i prawidłowemu funkcjonowaniu systemu dystrybucyjnego OSD, lub
  - 14.11.7.2 prowadzić do obniżenia niezawodności dostarczania paliw gazowych do odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego OSD, lub
  - 14.11.7.3 prowadzić do obniżenia jakości dystrybuowanych przez OSD paliw gazowych poniżej poziomu określonego w przepisach obowiązującego prawa, lub
  - 14.11.7.4 powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe, lub
  - 14.11.7.5 uniemożliwić wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.
- 14.12. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zawarcie umowy wykonawczej, OSD nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia zakończenia jego rozpatrywania, przekazuje ZUD za potwierdzeniem odbioru parafowaną umowę wykonawczą, zgodną z aktualnie obowiązującym wzorcem umowy wykonawczej zamieszczonym na stronie internetowej OSD.

14.13. ZUD w terminie 7 dni od dnia otrzymania parafowanej umowy wykonawczej, przekazuje OSD podpisaną przez siebie umowę wykonawczą. W przypadku gdy ZUD w terminie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie przekaże do OSD podpisanej umowy wykonawczej, uznaje się, że wycofał wniosek o zawarcie umowy wykonawczej. Ewentualne ponowne wystąpienie z wnioskiem o zawarcie umowy wykonawczej następuje zgodnie z procedurą określoną w pkt 14.1 - 14.13.

14.14. OSD przesyła ZUD, za potwierdzeniem odbioru, podpisaną umowę wykonawczą w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania umowy podpisanej przez ZUD.

14.15. Umowa wykonawcza określa w szczególności:

14.15.1. moc umowną zamówioną przez ZUD,

14.15.2. ilości dystrybuowanego paliwa gazowego,

14.15.3. punkt wejścia, w którym paliwo gazowe jest wprowadzane do systemu dystrybucyjnego,

14.15.4. punkt wyjścia, w którym paliwo gazowe jest odbierane z systemu dystrybucyjnego,

14.15.5. okres obowiązywania umowy wykonawczej,

14.15.6. warunki rozwiązania umowy wykonawczej.

14.16. Przed rozpoczęciem realizacji Umowy wykonawczej ZUD jest zobowiązany do złożenia zabezpieczenia finansowego, w formie i na zasadach określonych w umowie dystrybucji.

15. Procedura zmiany sprzedawcy

15.1 OSD publikuje procedurę zmiany sprzedawcy na swojej stronie internetowej.

15.2 Odbiorca przyłączony do systemu dystrybucyjnego OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego. Zmiana sprzedawcy odbywa się na zasadach określonych przepisami ustawy Prawo energetyczne oraz aktami wykonawczymi

do tej ustawy.

- 15.3 W celu zmiany sprzedawcy odbiorca wypowiada w całości lub w części umowę sprzedaży lub umowę kompleksową dotychczasowemu sprzedawcy. W przypadku gdy odbiorca odbiera paliwo gazowe na podstawie umowy kompleksowej zawartej z OSD, warunkiem zmiany sprzedawcy jest skuteczne wypowiedzenie całości lub części tej umowy kompleksowej i zrealizowanie przez odbiorcę wszystkich obowiązków wynikających z umowy względem OSD.
- 15.4 Warunkiem zmiany sprzedawcy jest istnienie technicznych warunków świadczenia usług dystrybucji przez OSD, w szczególności określonych w pkt 11.3 powyżej.
- 15.5 Odbiorca dokonuje wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę kompleksową lub umowę sprzedaży paliwa gazowego. Warunkiem skuteczności zmiany sprzedawcy jest zawarcie przez nowego sprzedawcę umowy dystrybucji z OSD i uzyskanie przez niego statusu ZUD, a także zawarcie przez nowego sprzedawcę z OSD umowy wykonawczej w zakresie umożliwiającym dostarczanie paliw gazowych do odbiorcy. Zawarcie umowy wykonawczej powinno nastąpić najpóźniej z dniem zmiany sprzedawcy. Warunek ten nie jest konieczny do spełnienia jedynie w przypadku gdy w ramach procedury zmiany sprzedawcy odbiorca zawrze umowę kompleksową i będzie nabywał paliwo gazowe od OSD.
- 15.6 Rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji dla nowego sprzedawcy następuje najwcześniej od dnia rozwiązania umowy z dotychczasowym sprzedawcą.
- 15.7 Z dniem zmiany sprzedawcy moc umowna przysługująca w punktach wyjścia do odbiorcy dotychczasowemu sprzedawcy w zakresie niezbędnym dla realizacji procedury zmiany sprzedawcy przysługuje nowemu sprzedawcy lub odbiorcy. Jeżeli możliwa jest zmiana sprzedawcy bez zmniejszenia mocy umownych przysługujących dotychczasowemu sprzedawcy, może on zachować tą moc umowną.
- 15.8 OSD w ramach procedury zmiany sprzedawcy dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń dotychczasowego sprzedawcy z

odbiorcą.

- 15.9 Odczytu, o którym mowa w punkcie poprzedzającym, OSD dokonuje nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od ostatniego dnia obowiązywania umowy z dotychczasowym sprzedawcą. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu, OSD dokonuje oszacowania ilości odebranego paliwa gazowego. Dane niezbędne do rozliczeń, OSD przekazuje dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania odczytu lub szacowania.

16. Rozliczanie usługi dystrybucji

- 16.1. Warunki prowadzenia rozliczeń z tytułu świadczenia usługi dystrybucji określa umowa.
- 16.2. Zasady dotyczące fakturowania i płatności określa umowa oraz taryfa.
- 16.3. OSD dokonuje rozliczeń za pobrane paliwo gazowe lub wykonane usługi związane z ich dostarczeniem w jednostkach energii. OSD ustala ilość pobranej energii na podstawie iloczynu zużycia paliw gazowych, ustalonego w jednostkach objętości oraz współczynnika konwersji.
- 16.4. OSD ustala zużycie paliw gazowych w jednostkach objętości na podstawie odczytów układów pomiarowych, wykonanych zgodnie z zasadami określonymi w pkt 17.
- 16.5. Współczynnik konwersji stanowi iloraz ciepła spalania 1 m³ paliw gazowych i liczby 3,6. Do obliczania ciepła spalania 1 m³ paliw gazowych przyjmuje się następujące warunki odniesienia dla:
- 13.5.1 objętości - temperatura $T_2(t_2) = 273,15$ [K] (0 [oC]), ciśnienie $p_2 = 101,325$ [kPa];
- 13.5.2 spalania - temperatura $T_1(t_1) = 298,15$ [K] (25 [oC]), ciśnienie $p_1 = 101,325$ [kPa].
- 16.6. Współczynnik konwersji podawany jest w kWh/m³ z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.

16.7. W celu prowadzenia rozliczeń z Odbiorcami OSD ustala obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS). OSD wyznacza ORCS w taki sposób, aby średnia ważona wartość ciepła spalania w takich obszarach nie różniła się o więcej niż $\pm 3\%$ od wartości ciepła spalania paliw gazowych określonej w którymkolwiek punkcie danego obszaru. OSD publikuje listę ORCS na swojej stronie internetowej.

16.8. W przypadku gdy ORCS zasilany jest z:

16.8.1. jednego punktu wejścia z innego systemu gazowego – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie danych przekazanych przez OSW, zarządzającego systemem gazowym zasilającym ten punkt wejścia;

16.8.2. więcej niż jednego punktu wejścia z innego systemu gazowego – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie średniej ważonej wartości ciepła spalania ustalonej na podstawie danych przekazanych przez OSW, zarządzających systemami gazowymi zasilających te punkty wejścia;

16.8.3. punktu wejścia z instalacji LNG – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie średniej ważonej wartości ciepła spalania paliwa gazowego dostarczonego w ramach jednego miesiąca do instalacji LNG na podstawie danych dotyczących ciepła spalania zawartych w dokumentach dostawy;

16.8.4. kopalni gazu ziemnego – wartość ciepła spalania ustalana jest na podstawie danych przekazanych przez podmiot zajmujący się wydobyciem paliw gazowych.

16.9. Wartość ciepła spalania jest określana i publikowana przez OSD na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 820).

16.10. Wartość ciepła spalania podawana jest w kWh/m³ z dokładnością do trzech miejsc po przecinku.

17. Zasady wykonywania pomiarów

- 17.1. Układ pomiarowy instalowany jest przez OSD i stanowi jego własność. W przypadku gdy w umowie o przyłączenie zostanie ustalone, że własność układu pomiarowego należy do odbiorcy, warunkiem zamontowania układu pomiarowego jest uzyskanie przez odbiorcę akceptacji OSD na montaż układu pomiarowego.
- 17.2. Miejsce zainstalowania układu pomiarowego jest określane w warunkach przyłączenia przez OSD i akceptowane przez odbiorcę podczas podpisywania umowy o przyłączenie.
- 17.3. Wszystkie elementy oraz urządzenia wchodzące w skład układu pomiarowego muszą być przystosowane do plombowania. Plomby stosowane są jako zabezpieczenia zapobiegające kradzieżom paliwa gazowego.
- 17.4. W przypadku zmiany charakterystyki odbioru paliwa gazowego uniemożliwiającej prawidłowy pomiar w danym punkcie wyjścia, OSD może dokonać zmiany lub nakazać zmianę istniejącego układu pomiarowego informując o tym odbiorcę lub ZUD.
- 17.5. Układy pomiarowe podlegające kontroli metrologicznej mogą być użytkowane tylko wówczas, jeżeli posiadają odpowiednio ważną decyzję zatwierdzenia typu oraz ważną legalizację.
- 17.6. W przypadku zainstalowania układów pomiarowych w obrębie instalacji odbiorcy, ma on obowiązek zapewnić dostęp przedstawicieli OSD do układu pomiarowego i umożliwić jego kontrolę lub legalizację na każde wezwanie OSD. W przypadku gdy paliwo gazowe sprzedawane jest odbiorcy przez ZUD, ZUD ma obowiązek zapewnić dostęp przedstawicieli OSD do układu pomiarowego i umożliwić jego kontrolę lub legalizację na każde wezwanie OSD.
- 17.7. Układy pomiarowe mogą zostać wyposażone w układy transmisji danych. W przypadku gdy paliwo gazowe dostarczane jest do punktu wyjścia, w którym łączna zamówiona moc umowna przez ZUD lub przez odbiorcę i ZUD wynosi więcej niż 110

kWh/h, na podstawie umowy dystrybucji zawartej przez OSD z ZUD, wyposażenie układu pomiarowego w układ transmisji danych jest obligatoryjne. O ile umowa nie stanowi inaczej, układy pomiarowe wyposażone w system transmisji danych obsługiwane są zgodnie z poniższymi zasadami:

17.7.1. koszty eksploatacji systemów telemetrycznych ponosi ich właściciel;

17.7.2. OSD oraz odbiorca w przypadku gdy usługi dystrybucji świadczone są przez OSD na podstawie umowy kompleksowej lub ZUD w przypadku gdy usługi dystrybucji świadczone są przez OSD na podstawie umowy dystrybucji, pokrywają we własnym zakresie koszty związane z przesyłaniem danych z układów transmisji do swoich służb;

17.7.3. W przypadku awarii systemu telemetrii w danym punkcie wejścia lub w punkcie wyjścia właściciel danego punktu ma obowiązek niezwłocznego poinformowania drugiej strony o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia. W takim przypadku OSD prowadzi rozliczenia na podstawie wykonanych odczytów układu pomiarowego, a w razie braku możliwości wykonania odczytu na podstawie prognozowanego zużycia na zasadach określonych w taryfie.

17.7.4. Protokół transmisji danych pomiarowych ustala OSD.

17.8. Szczegółowe wymagania techniczne dotyczące układów pomiarowych mogą zostać określone w umowie o przyłączenie.

17.9. Pomiary

17.9.1. OSD dokonuje pomiarów w zakresie niezbędnym do rozliczenia usług dystrybucji oraz ilości sprzedanego paliwa gazowego.

17.9.2. Odczyty układów pomiarowych odbywają się w terminach określonych przez OSD. W przypadku gdy układ pomiarowy wyposażony jest w system transmisji danych, podstawą do prowadzenia rozliczeń są dane pozyskane przy pomocy tego systemu.

17.9.3. Na zasadach określonych w taryfie, OSD może przyjąć jako podstawę do prowadzenia rozliczeń, stany wskazań układów pomiarowych podane przez odbiorcę.

17.9.4. W przypadku punktów wejścia lub punktów wyjścia, w których tytuł prawny do układów pomiarowych posiadają ZUD lub odbiorcy, mają oni obowiązek zapewnić dostęp do tych układów i umożliwić ich kontrolę lub legalizację na każde wezwanie OSD.

17.9.5. W przypadku braku możliwości dokonania odczytu wskazań układu pomiarowego, ilość pobranego paliwa gazowego ustalana jest przez OSD na podstawie prognozowanego zużycia na zasadach określonych w taryfie.

18. Zasady wymiany informacji pomiędzy OSD a ZUD lub Odbiorcami

18.1. W umowie określone są osoby upoważnione przez strony do składania wszelkich oświadczeń związanych z jej realizacją, a także sposoby przekazywania informacji pomiędzy stronami umowy.

18.2. OSD udziela informacji związanych ze świadczeniem usług dystrybucji na swojej stronie internetowej. Na wniosek ZUD lub odbiorcy OSD może wyrazić zgodę na inną formę udzielania informacji.

18.3. Odpowiedzi na zapytania będą udzielane w drodze elektronicznej, na piśmie, lub telefonicznie w zależności od trybu, w jaki zostały zadane.

18.4. OSD ustala wskazane poniżej terminy udzielania odpowiedzi na zapytania wniesione:

18.4.1. na piśmie lub w drodze elektronicznej - do 14 dni od daty wpływu zapytania,

18.4.2. telefonicznie - na bieżąco, chyba że zapytanie wymaga podjęcia czynności wyjaśniających - w takim przypadku termin odpowiedzi wynosi 14 dni od dnia zgłoszenia zapytania telefonicznie,

- z wyłączeniem spraw dotyczących parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od

zakończenia stosownych kontroli i pomiarów,

18.5. Informacja telefoniczna dostępna jest pod numerami telefonów zamieszczonymi na stronie internetowej OSD.

19. Zasady składania nominacji

19.1 W celu realizacji usług dystrybucji ZUD składa nominacje. Obowiązek składania nominacji nie dotyczy odbiorców końcowych, którym paliwo gazowe dostarczane jest na podstawie umowy kompleksowej zawartej z OSD.

19.2 ZUD jest zobowiązany do składania OSD nominacji dobowej, w której określa ilości paliw gazowych dla każdej doby gazowej w podziale na każdą godzinę tej doby, dla każdego punktu wejścia do obszaru bilansowania oraz każdego punktu wyjścia z tego obszaru, jeżeli dostarcza lub odbiera w tych punktach paliwo gazowe.

19.3 Suma ilości paliw gazowych wskazana w nominacjach dla punktów wejścia do obszaru bilansowania powinna być równa sumie ilości paliw gazowych wskazanej w nominacjach dla punktów wyjścia z tego obszaru bilansowania.

19.4 ZUD składa nominacje dla danej doby gazowej nie później niż do godz. 09.00 doby poprzedzającej dobę gazową dla której składana jest nominacja oraz składa pierwszą aktualizację tej nominacji do godz. 8.00 a drugą aktualizację tej nominacji do godz. 16.00 w trakcie trwania doby gazowej, której dotyczy nominacja. ZUD jest uprawniony do składania aktualizacji nominacji najwcześniej dla trzeciej (3) godziny doby gazowej po godzinie składania aktualizacji.

19.5 Nominacje składane są w formie elektronicznej, przez wysłanie pocztą elektroniczną na adres wskazany przez OSD lub przez system wymiany informacji wdrożony przez OSD. OSD zamieszcza szczegóły dotyczące formatu wymiany informacji na swojej stronie internetowej.

19.6 OSD przekazuje ZUD informację o zatwierdzeniu lub odrzuceniu nominacji do godz. 20.00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której dotyczy nominacja, a także

informacje o zatwierdzeniu lub odrzuceniu aktualizacji tej nominacji odpowiednio do godz. 11.00 oraz godz. 19.00 doby gazowej, której ta nominacja dotyczy.

19.7 Odrzucenie nominacji może nastąpić z powodu:

19.7.1 niezgodności z postanowieniami umowy lub IRiESD,

19.7.2 przekroczenia mocy umownej dostępnej w punkcie wejścia lub wyjścia,

19.7.3 braku technicznej możliwości realizacji nominacji.

19.8 W przypadku odrzucenia nominacji, OSD podaje przyczyny jej odrzucenia.

19.9 W przypadku gdy ZUD nie złożył nominacji dla punktu wejścia lub wyjścia, w terminie określonym w pkt 19.4, przyjmuje się, że dla tego punktu została zatwierdzona nominacja z ilością paliwa gazowego równą „0” (zero).

19.10 OSD jest uprawniony do przekazywania informacji na temat nominacji OSW w zakresie niezbędnym do sprawdzenia zgodności nominacji w systemach współpracujących lub dokonania alokacji ilości paliwa gazowego.

20 Zasady wykonywania alokacji

20.1 Alokacje w punktach wejścia do obszaru bilansowania:

20.1.1 Alokacje w poszczególnych punktach wejścia do obszaru bilansowania wykonywane są przez OSD.

20.1.2 W przypadku gdy w danym punkcie wejścia do obszaru bilansowania paliwo gazowe przekazywane jest do dystrybucji tylko przez jednego ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego określona dla danego punktu wejścia na podstawie wyników pomiarów przypisana zostanie do tego ZUD. W przypadku gdy w danym punkcie wejścia do obszaru bilansowania paliwo gazowe dostarczane jest przez więcej niż jednego ZUD, lub jednocześnie przez ZUD i OSD, stosuje się pkt 20.1.3.

20.1.3 W przypadku gdy do danego punktu wejścia do obszaru bilansowania paliwo gazowe dostarczane jest przez więcej niż jednego ZUD, lub jednocześnie

przez ZUD i OSD, całkowite ilości paliwa gazowego określone dla tego punktu w danej dobie gazowej na podstawie wyników pomiarów, zostaną przypisane poszczególnym ZUD na podstawie alokacji wykonanych dla wszystkich punktów wyjścia z danego obszaru bilansowania.

20.1.4 Alokacje ilości paliw gazowych dla punktów wejścia dokonywane są w liczbach naturalnych.

20.2 Alokacje w punktach wyjścia z obszaru bilansowania:

20.2.1 Alokacje w punktach wyjścia z obszaru bilansowania, w których paliwo gazowe jest przekazywane bezpośrednio do odbiorcy końcowego, wykonywane są przez tego odbiorcę końcowego. Obowiązek wykonywania alokacji nie dotyczy odbiorców, którym OSD dostarcza paliwo gazowe na podstawie umowy kompleksowej, chyba że do tego punktu wyjścia paliwo gazowe jest dostarczane także przez innego ZUD.

20.2.2 W przypadku gdy w danym punkcie wyjścia z obszaru bilansowania paliwo gazowe jest odbierane tylko przez jednego ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego określona na podstawie wyników pomiarów dla tego punktu wyjścia, przypisana zostanie do tego ZUD.

20.2.3 W przypadku gdy paliwo gazowe dostarcza do punktu wyjścia więcej niż jeden ZUD lub jednocześnie ZUD i OSD, a odbiorca końcowy nie wykona alokacji, w trybie określonym w pkt 20.2.1, określone na podstawie pomiarów ilości paliwa gazowego w tym punkcie wyjścia zostaną przypisane przez OSD poszczególnym ZUD lub poszczególnym ZUD oraz OSD proporcjonalnie do zamówionej przez nich mocy umownej w danym punkcie wyjścia.

20.2.4 Alokacje ilości paliw gazowych dla punktów wyjścia dokonywane są przez odbiorców końcowych w jednostkach objętości.

20.2.5 W przypadku gdy paliwo gazowe dostarcza do punktu wyjścia więcej niż jeden ZUD lub jednocześnie ZUD i OSD, a łączna moc umowna zamówiona

dla tego punktu wyjścia nie przekracza 110 kWh/h, przypisanie ilości paliwa gazowego w tym punkcie wyjścia w każdej dobie gazowej poszczególnym ZUD lub poszczególnym ZUD oraz OSD będzie wykonane na podstawie wyników pomiarów, poprzez podział ilości paliwa gazowego odebranego przez odbiorcę w danym miesiącu gazowym przez liczbę dni w tym miesiącu, a następnie poprzez przypisanie w każdej dobie gazowej tych ilości poszczególnym ZUD, lub poszczególnym ZUD oraz OSD proporcjonalne do liczby ZUD lub jednocześnie ZUD i OSD dostarczających do tego punktu wyjścia paliwo gazowe.

20.3 Alokacje operatywne:

20.3.1 OSD wykonuje alokacje operatywne, określając szacunkowe ilości paliwa gazowego dostarczone przez ZUD do punktu wejścia do obszaru bilansowania na podstawie sumy alokacji wykonanych, na zasadach określonych w pkt 20.3.4 - 20.3.6 poniżej, przez odbiorców końcowych dla poszczególnych punktów wyjścia z tego obszaru.

20.3.2 OSD wykonuje alokacje operatywne odrębnie dla każdego punktu wejścia do obszaru bilansowania.

20.3.3 Alokacje operatywne przekazywane są przez OSD do ZUD do godziny 08:00 rano doby gazowej następującej po dobie, której ta alokacja dotyczy. OSD przekazuje ZUD alokacje drogą elektroniczną, na adres poczty elektronicznej określony w umowie dystrybucyjnej.

20.3.4 Na potrzeby wykonania przez OSD alokacji operatywnych, odbiorca końcowy odbierający paliwo gazowe w wielkości co najmniej 110 kWh/h wykonuje alokacje dla każdego punktu wyjścia z obszaru bilansowania, w którym odbiera paliwo gazowe, określając szacunkowe ilości paliwa gazowego odebrane w tym punkcie wyjścia od poszczególnych ZUD lub od poszczególnych ZUD oraz OSD.

20.3.5 Odbiorca końcowy odbierający paliwo gazowe w wielkości co najmniej 110

kWh/ wykonuje alokacje odrębnie dla każdego punktu wyjścia z obszaru bilansowania.

20.3.6 Odbiorca końcowy odbierający paliwo gazowe w wielkości co najmniej 110 kWh/przekazuje do OSD alokacje zawierające informacje o ilości paliwa gazowego odebranego od poszczególnych ZUD lub od poszczególnych ZUD oraz OSD w poszczególnych punktach wyjścia z obszaru bilansowania, w których odbiera paliwo gazowe, do godziny 07.00 rano doby gazowej następującej po dobie, której ta alokacja dotyczy. Odbiorca końcowy, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, przekazuje OSD alokacje drogą elektroniczną, na adres poczty elektronicznej określony w umowie dystrybucyjnej.

20.3.7 W przypadku gdy odbiorca końcowy nie przekaze OSD alokacji zawierającej informację o ilości paliwa gazowego odebranego przez niego od poszczególnych ZUD lub poszczególnych ZUD oraz OSD w poszczególnych punktach wyjścia z obszaru bilansowania w terminie określonym w pkt 20.3.6 powyżej, OSD wykona alokacje dla tych punktów wyjścia, tj. przypisze poszczególnym ZUD lub poszczególnym ZUD oraz OSD ilości paliw gazowych odebrane przez odbiorcę końcowego w tych punktach wyjścia.

20.4 Alokacje rozliczeniowe:

20.4.1 Alokacje wykonywane są w celu rozliczenia świadczonych przez OSD usług dystrybucji, w tym w celu prowadzenia rozliczeń z tytułu świadczenia przez OSD usług bilansowania handlowego.

20.4.2 W celu wykonania dobowych alokacji rozliczeniowych OSD ustala ilości paliw gazowych dostarczonych przez ZUD w danej dobie gazowej w punkcie wejścia do obszaru bilansowania na podstawie alokacji rozliczeniowych wykonanych dla wszystkich punktów wyjścia z danego obszaru bilansowania

20.4.3 Alokację rozliczeniową dla punktów wejścia, wykonuje się na podstawie odczytów układów pomiarowych oraz dokumentów rozliczeniowych

otrzymanych od OSW będącego operatorem systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego.

20.4.4 Alokację rozliczeniową dla punktów wyjścia wykonuje się na podstawie odczytów układów pomiarowych oraz alokacji wykonanej przez odbiorcę końcowego odbierającego paliwo gazowe w wielkości co najmniej 110 kWh/h dla punktów wyjścia, w których odbiorca ten odbiera paliwa gazowe od więcej niż jednego ZUD lub jednocześnie od ZUD oraz OSD.

20.4.5 Alokację rozliczeniową dla punktów wyjścia wyposażonych w układy pomiarowe umożliwiające dokonywanie pomiarów co najmniej raz na dobę wykonuje się na podstawie wyników pomiarów. W przypadku gdy w danej dobie gazowej pomiary nie zostały wykonane, stosuje się odpowiednio pkt 20.4.6.

20.4.6 Alokację rozliczeniową dla punktów wyjścia wyposażonych w układy pomiarowe, które nie umożliwiają dokonywania pomiarów co najmniej raz na dobę wykonuje się na podstawie comiesięcznych odczytów układu pomiarowego, poprzez podział odebranej w danym miesiącu ilości paliwa gazowego przez liczbę dni w tym miesiącu. W przypadku braku możliwości wykonania odczytu układu pomiarowego alokacja rozliczeniowa wykonywana jest na podstawie udokumentowanych danych historycznych z okresu roku poprzedzającego miesiąc dla którego wykonywana jest alokacja rozliczeniowa.

20.4.7 Odbiorca końcowy odbierający paliwo gazowe w wielkości co najmniej 110 kWh/h przekazuje OSD alokację rozliczeniową dla punktu wyjścia, w którym odbiera paliwa gazowe, w terminie do czwartego (4) dnia roboczego następującego po miesiącu gazowym dla którego alokacja jest wykonywana, w przypadku gdy do punktu wyjścia, w którym odbiorca końcowy odbiera paliwo gazowe, jest ono dostarczane przez więcej niż jednego ZUD lub jednocześnie przez ZUD oraz OSD.

20.4.8 W przypadku gdy odbiorca końcowy nie przekaze do OSD alokacji

rozliczeniowej zawierającej informację o ilości paliwa gazowego odebranego przez niego od poszczególnych ZUD lub poszczególnych ZUD oraz OSD w poszczególnych punktach wyjścia z obszaru bilansowania w terminie określonym w pkt 20.4.7 powyżej, OSD wykona alokację rozliczeniową w tych punktach wyjścia, tj. przypisze poszczególnym ZUD lub poszczególnym ZUD oraz OSD ilości paliw gazowych odebrane przez odbiorcę końcowego w tych punktach wyjścia.

20.4.9 Alokacje rozliczeniowe wykonuje się dla każdej doby gazowej miesiąca gazowego i przekazuje ZUD w terminie do dziewiątego (9) dnia roboczego przypadającego po miesiącu dla której są one wykonywane.

21 Bilansowanie systemu dystrybucyjnego

21.1 OSD realizuje bilansowanie w ramach wyznaczonych obszarów bilansowania. OSD publikuje obszary bilansowania na swojej stronie internetowej.

21.2 Bilansowanie fizyczne

21.2.1 W celu zrównoważenia objętości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego z obszarów dystrybucyjnych tworzących system dystrybucyjny, OSD na bieżąco steruje pracą systemu dystrybucyjnego.

21.2.2 W przypadku, gdy instrumenty regulacyjne dostępne OSD są niewystarczające, OSD może wprowadzić w stosunku do ZUD, którzy spowodowali sytuację niedoboru lub nadmiaru paliwa gazowego w obszarze dystrybucyjnym, ograniczenia w:

21.2.2.1 dostarczaniu paliwa gazowego w punktach wejścia, w sytuacji nadmiaru paliwa gazowego,

21.2.2.2 poborze paliwa gazowego w punktach wyjścia, w sytuacji niedoboru paliwa gazowego.

21.3 Bilansowanie handlowe

21.3.1 OSD świadczy na rzecz ZUD usługę bilansowania handlowego. Bilansowanie

handlowe jest realizowane w ramach jednego obszaru bilansowania wyłącznie w odniesieniu do ZUD będących stronami umów wykonawczych.

- 21.3.2 W ramach bilansowania handlowego OSD dostarcza ZUD ilości paliwa gazowego niezbędne dla wyrównania różnicy pomiędzy ilością paliwa gazowego określoną w złożonych przez ZUD i zatwierdzonych przez OSD nominacjach dla punktów wejścia do danego obszaru bilansowania oraz ilością paliwa gazowego przypisanego ZUD w ramach alokacji rozliczeniowej w tych punktach wejścia w danej dobie gazowej.
- 21.3.3 Dobowa ilość niezbilansowania ZUD ustalana jest w kWh.
- 21.3.4 Ustala się dobowy limit niezbilansowania (DLN), który wynosi 3% ilości paliwa gazowego przypisanego ZUD na podstawie alokacji rozliczeniowej w punktach wejścia do obszaru bilansowania w danej dobie gazowej.
- 21.3.5 W przypadku gdy w danej dobie gazowej, ilość paliwa gazowego przypisana ZUD w punkcie wejścia do obszaru bilansowania w ramach procedury nominacji wynosi zero (0), a ilość przypisana ZUD w tym punkcie wejścia w ramach alokacji rozliczeniowej jest różna od zera (0), wówczas dobowy limit niezbilansowania wynosi 100%.
- 21.3.6 OSD ustala niezbilansowanie ZUD jako różnicę pomiędzy ilością paliwa gazowego określoną w złożonych przez ZUD i zatwierdzonych przez OSD nominacjach dla punktu wejścia do obszaru bilansowania a ilością paliwa gazowego przypisaną ZUD w punkcie wejścia do tego obszaru na podstawie alokacji rozliczeniowej.
- 21.3.7 Podstawą rozliczenia z ZUD są ilości niezbilansowania w poszczególnych dobach gazowych danego miesiąca gazowego wskazane w przygotowanym przez OSD Raporcie Rozliczeniowym Usługi Bilansowania handlowego.
- 21.3.8 Wstępny Raport Rozliczeniowy Usługi Bilansowania Handlowego sporządzany jest przez OSD i przekazywany ZUD oraz odbiorcy końcowemu wykonującemu alokacje rozliczeniowe w terminie do godz. 12.00 trzeciego dnia następującego

po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie. Na podstawie wstępnego Raportu Rozliczeniowego Usługi Bilansowania Handlowego odbiorca końcowy wykonuje alokację rozliczeniową w trybie określonym w pkt 20.4.

21.3.9 OSD ustala niezbilansowanie ZUD odrębnie dla każdej doby gazowej miesiąca gazowego, w terminie do dziewiątego (9) dnia roboczego po zakończeniu miesiąca gazowego, sporządzając ostateczny Raport Rozliczeniowy Usługi Bilansowania Handlowego, który przekazywany jest ZUD i odbiorcy końcowemu, który wykonywał dla danego punktu wyjścia alokację rozliczeniową.

21.3.10 Do celów związanych z rozliczaniem niezbilansowania ZUD stosuje się Cenę Referencyjną Gazu (CRG), wyrażoną w kWh, ustaloną na bazie kosztów zakupu paliwa gazowego przez OSD w miesiącu poprzedzającym miesiąc gazowy, w którym rozliczane jest niezbilansowanie. OSD aktualizuje i publikuje CRG na bieżąco na swojej stronie internetowej.

21.3.11 W przypadku gdy suma ilości paliwa gazowego określonego dla danej doby gazowej w złożonych przez ZUD i zatwierdzonych przez OSD nominacjach była mniejsza niż ilość paliwa gazowego przypisana temu ZUD na podstawie alokacji rozliczeniowej, ZUD jest zobowiązany do uiszczenia na rzecz OSD opłaty z tytułu przekazanego temu ZUD paliwa gazowego w wysokości ustalonej na podstawie następującego wzoru:

$$\text{ONB} = 1,15 * \text{CRG} * \text{MOD}(\text{DIN})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

ONB	opłata za pobrane od OSD paliwo gazowe
CRG	cena referencyjna gazu ustalona dla danej doby gazowej
MOD	wartość bezwzględna
DIN	dobowa ilość niezbilansowania

21.3.12 W przypadku gdy suma ilości paliwa gazowego określonego dla danej doby

gazowej w złożonych przez ZUD i zatwierdzonych przez OSD nominacjach dla punktów wyjścia z obszaru bilansowania była większa niż ilość paliwa gazowego przypisana temu ZUD na podstawie alokacji rozliczeniowej, OSD jest zobowiązany do uiszczenia na rzecz ZUD opłaty z tytułu przekazanego OSD paliwa gazowego w wysokości ustalonej na podstawie następującego wzoru:

$$\text{ONB} = 0,85 * \text{CRG} * \text{MOD}(\text{DIN})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

ONB	opłata za przekazane OSD paliwo gazowe
CRG	cena referencyjna gazu ustalona dla danej doby gazowej
MOD	wartość bezwzględna
DIN	dobowa ilość niezbilansowania

21.3.13 W przypadku gdy wartość bezwzględna dobowej ilości niezbilansowania będzie większa od dobowego limitu niezbilansowania, o którym mowa w pkt 21.3.4, niezależnie od rozliczeń, o których mowa w pkt 21.3.11 - 21.3.12, ZUD będzie zobowiązany do wniesienia opłaty ustalonej na podstawie następującego wzoru:

$$\text{OPLNB} = 20\% \text{CRG} * \text{MOD}(\text{DIN})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OPLNB	opłata za przekroczenie limitów niezbilansowania
CRG	cena referencyjna gazu ustalona dla danej doby gazowej
MOD	wartość bezwzględna
DIN	dobowa ilość niezbilansowania

21.3.14 Opłata, o której mowa w pkt 21.3.13, pobierana jest wyłącznie w zakresie w jakim ZUD przekroczył Dobowy limit niezbilansowania (DLN), o którym mowa w pkt 21.3.4.

22 Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych oraz w sytuacji powstania zakłóceń na rynku gazu ziemnego

22.1 Awarie i ich usuwanie:

22.1.1 W przypadku wystąpienia awarii lub zakłócenia w przepływie paliwa gazowego, OSD niezwłocznie przystępuje do ich usunięcia.

22.1.2 Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu dystrybucyjnego oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronach internetowych OSD.

22.1.3 W przypadku zaistnienia sytuacji awaryjnej, w szczególności powodującej zagrożenie życia lub zdrowia, lub mienia, OSD może wstrzymać dostarczanie paliwa gazowego do punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego lub wprowadzić ograniczenia w dystrybucji paliw gazowych.

22.1.4 Zabezpieczenie i usuwanie awarii dystrybucyjnej sieci gazowej wykonywane jest zgodnie z procedurami OSD.

22.1.5 Przy zabezpieczeniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe.

22.1.6 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez odbiorców lub ZUD oraz innych awarii wynikających z winy odbiorców lub ZUD.

22.2 W systemie dystrybucyjnym OSD mogą wystąpić zakłócenia lub ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych, w tym w przypadku wystąpienia sytuacji określonych w ustawie o zapasach. Zakłócenia lub ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych mogą wystąpić w szczególności w przypadku:

22.2.1 powstania zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa,

22.2.2 nieprzewidzianego wzrostu zużycia paliwa gazowego przez odbiorców,

- 22.2.3 wystąpienia zakłóceń w przywozie lub podaży paliw gazowych,
- 22.2.4 awarii sieci dystrybucyjnej, w tym awarii sieci gazowych OSW,
- 22.2.5 wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa funkcjonowania sieci gazowych, w tym dla bezpieczeństwa funkcjonowania sieci gazowych OSW,
- 22.2.6 wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa osób lub znacznych strat materialnych,
- 22.2.7 wystąpienia nadzwyczajnych warunków pogodowych uniemożliwiających dostarczanie paliw gazowych siecią dystrybucyjną lub uniemożliwiających dostarczanie paliw gazowych do sieci dystrybucyjnej,
- 22.2.8 powstania konieczności wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych.

22.3 W przypadku sieci dystrybucyjnych zasilanych przy wykorzystaniu instalacji skroplonego gazu ziemnego, niezależnie od przyczyn określonych w 22.2, zakłócenia lub ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych mogą wystąpić w szczególności z następujących przyczyn:

- 22.3.1 powstania nieprzewidzianych zakłóceń w podaży skroplonego gazu ziemnego występujących u producentów gazu wykorzystywanego do zasilenia systemu dystrybucyjnego OSD, o ile z uwagi na warunki techniczne lub ekonomiczne, nie jest możliwe zrekompensowanie powstałych zakłóceń skroplonym gazem ziemnym wytwarzanym przez innych producentów takiego gazu,
- 22.3.2 wprowadzenia przepisów uniemożliwiających przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej skroplonego gazu ziemnego wykorzystywanego do zasilania systemu dystrybucyjnego OSD, o ile z uwagi na warunki techniczne lub ekonomiczne nie jest możliwe zrekompensowanie powstałych zakłóceń sprowadzeniem skroplonego gazu ziemnego z innych kierunków lub nabyciem takiego gazu na terytorium Polski,
- 22.3.3 wystąpienia nieprzewidzianej awarii instalacji skroplonego gazu ziemnego, uniemożliwiającej wprowadzenie paliw gazowych do systemu dystrybucyjnego OSD,

22.3.4 wystąpienia warunków pogodowych uniemożliwiających dostarczenie skroplonego gazu ziemnego, przy wykorzystaniu autocystern, do instalacji skroplonego gazu ziemnego wykorzystywanej do zasilania systemu dystrybucyjnego.

22.4 Plan wprowadzania ograniczeń.

22.4.1 Plan wprowadzania ograniczeń sporządzany jest zgodnie z przepisami ustawy o zapasach oraz rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy;

22.4.2 Po zatwierdzeniu planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD oraz odbiorców, których będzie dotyczyły ewentualne ograniczenia o ustalonej dla odbiorców, w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń, maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania.

22.5 Zasady wprowadzania ograniczeń w poborze paliw gazowych:

22.5.1 Ograniczenia w poborze paliw gazowych wprowadzane są w trybie określonym w ustawie o zapasach, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Obowiązki związane z wprowadzaniem ograniczeń realizowane są, zgodnie z ustawą o zapasach, przez OSP.

22.5.2 OSD dostosowuje się do decyzji OSP w zakresie wprowadzania ograniczeń, o których mowa w pkt 22.5.1 powyżej.

22.5.3 Odbiorcy są zobowiązani do dostosowania się do ograniczeń, o których mowa w pkt 22.5.1 powyżej.

22.5.4 OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów oraz decyzji OSP w sprawie zasad wprowadzenia takich ograniczeń.

22.6 Zasady wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego zasilanego przy wykorzystaniu instalacji skroplonego gazu ziemnego:

22.6.1 W przypadku wystąpienia zdarzeń, o których mowa w pkt 22.2 lub 22.3

powyżej, OSD niezwłocznie informuje odbiorców, w stosunku do których powstało zagrożenie ciągłości dostarczania paliw gazowych, o wystąpieniu zakłóceń w dostarczaniu skroplonego gazu ziemnego do instalacji LNG zasilającej system dystrybucyjny, co może skutkować powstaniem zagrożenia dla ciągłości dostarczania do nich paliw gazowych. Informacje przekazywane są zgodnie z danymi kontaktowymi wskazanymi przez odbiorców w umowie kompleksowej.

22.6.2 W przypadku, o którym mowa w pkt 22.6.1, OSD podejmuje działania zmierzające do zapewnienia ciągłości dostarczania paliw gazowych do odbiorców, odpowiednie do zdarzeń stanowiących przyczynę powstania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych.

22.6.3 W przypadku gdy działania, o których mowa w ust. 22.6.2, okażą się niewystarczające dla zapewnienia ciągłości dostarczania paliw gazowych do odbiorców, OSD ma prawo wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców. Ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych mogą zostać wprowadzone przez OSD na całym obszarze kraju lub w wybranych regionach, w zależności od charakterystyki zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych. Ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych mogą zostać wprowadzone wyłącznie w stosunku do odbiorców odbierających paliwo gazowe w ilości większej niż 715 kWh/h.

22.6.4 Ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców wprowadzane są w drodze uchwały Zarządu OSD. W uchwale o wprowadzeniu ograniczeń wskazuje się:

22.6.4.1 przyczyny wprowadzenia ograniczeń,

22.6.4.2 termin wprowadzania ograniczeń,

22.6.4.3 okres obowiązywania ograniczeń,

22.6.4.4 obszar obowiązywania ograniczeń,

22.6.4.5 stopień zasilania obowiązujący odbiorców objętych ograniczeniami.

22.6.5 OSD ma prawo w każdej chwili cofnąć wprowadzone ograniczenia w

dostarczaniu paliw gazowych. Cofnięcie ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych następuje w drodze uchwały Zarządu OSD, w której wskazuje się termin wznowienia ciągłości dostarczania paliw gazowych na danym obszarze.

22.6.6 OSD zamieszcza informację o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych lub o cofnięciu ograniczeń w dostarczaniu tych paliw na swojej stronie internetowej.

22.6.7 Ograniczenia w dostarczaniu paliw gazowych do odbiorców wprowadzone zostają zgodnie z następującymi stopniami zasilania:

Stopień zasilania	Zmniejszenie dostaw do odbiorcy jednomedialnego o:	Zmniejszenie dostaw do odbiorcy dwumedialnego o:
I	0 %	40 %
II	40 %	80 %
III	60 %	80 %
IV	80 %	100% (wstrzymanie dostaw)
V	100% (wstrzymanie dostaw),	100% (wstrzymanie dostaw)

22.6.8 OSD jest zobowiązany do każdorazowego indywidualnego powiadomienia odbiorców, w stosunku do których wprowadzane są ograniczenia, o terminie wprowadzenia ograniczeń i stopniu zasilania jaki zostanie wprowadzony w stosunku do tych odbiorców. Powiadomienie takie powinno być przekazane odbiorcom z co najmniej z 3-dobowym wyprzedzeniem, chyba że wystąpiła sytuacja nagła, uniemożliwiająca dotrzymanie tego terminu – w takim przypadku OSD zobowiązuje się do niezwłocznego powiadomienia odbiorców o zamiarze wprowadzenia ograniczeń.

22.6.9 OSD i odbiorcy zobowiązują się, w przypadku wprowadzenia ograniczeń, do bieżącego uzgadniania w dobrej wierze działań jakie mogą zostać podjęte w celu zmniejszenia uciążliwości wprowadzonych ograniczeń dla odbiorców. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, o ile istnieją techniczne możliwości, OSD może wyrazić zgodę na dostarczenie do odbiorcy większej ilości paliw gazowych aniżeli wynikającej z wprowadzonego stopnia zasilania.

22.6.10 Odbiorcy dwumedialni, w razie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych, powinni zastąpić zasilanie swoich urządzeń i instalacji innymi źródłami

energii. OSD, w miarę możliwości technicznych, wprowadzi ograniczenia w stosunku do takich odbiorców, po zakończeniu procesu zastępowania gazu ziemnego innym źródłem energii, w terminie określonym zgodnie z oświadczeniami odbiorcy złożonymi w trybie określonym w pkt 10.6 oraz w pkt 10.7 - 10.9.

22.6.11 W przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych, OSD zobowiązuje się do dostarczania gazu ziemnego dla celów grzewczych odbiorców, a także do dostarczenia minimalnych ilości paliw gazowych określonych w trybie wskazanym w 10.5 oraz w pkt 10.8 - 10.9, w celu uniknięcia uszkodzenia urządzeń lub instalacji odbiorców.

22.6.12 OSD niezwłocznie informuje odbiorców o terminie zakończenia ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych i przywróceniu ciągłości dostaw. odbiorcy są zobowiązani do rozpoczęcia odbioru paliw gazowych, w terminie wskazanym przez OSD.

22.6.13 Odbiorcy dwumedialni zobowiązani są do niezwłocznego zastąpienia paliwami gazowymi innych źródeł energii, wykorzystywanych w trakcie trwania ograniczeń w dostawach gazu ziemnego, i rozpoczęcia odbioru gazu ziemnego od OSD w terminie wskazanym przez OSD. OSD wskazując termin przywrócenia ciągłości dostarczania paliw gazowych do takich odbiorców, bierze pod uwagę wskazany przez odbiorców w trybie określonym w pkt 10.6 oraz w pkt 10.7 - 10.9, termin w jakim możliwe jest zastąpienie paliwami gazowymi innych źródeł energii, wykorzystywanych przez odbiorców w trakcie trwania ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych.

22.6.14 Odbiorca przyjmuje do wiadomości, że OSD ma prawo wprowadzić ograniczenia w trybie określonym w niniejszym pkt 22.6 IRiESD. OSD nie ponosi odpowiedzialności z tytułu wprowadzenia ograniczeń na zasadach i w trybie określonym w IRiESD.

23 Przepisy końcowe

23.1 Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem 1 października 2015 roku

23.2 Postanowienia niniejszej IRiESD regulujące zasady świadczenia usług dystrybucji na rzecz ZUD wchodzi w życie w przypadku nie uzyskania przez OSD zgody Prezesa URE na odstępstwo od stosowania zasady TPA w trybie określonym w art. 4h ustawy Prawo energetyczne. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, postanowienia IRiESD wchodzi w życie z dniem uprawomocnienia się decyzji Prezesa URE wydanej w trybie art. 4h ust. 2 Ustawy Prawo energetyczne.

23.3 Zgodnie z art. 9g ust. 12 ustawy Prawo energetyczne niniejsza instrukcja stanowi integralną część umowy. Użytkownicy systemu dystrybucyjnego OSD, w tym odbiorcy, są zobowiązani do stosowania się do wszystkich jej postanowień. Obowiązek przestrzegania postanowień IRiESD dotyczy także odbiorców ZUD – odpowiednie postanowienia w tym zakresie ZUD jest zobowiązany do wprowadzenia do umów zawieranych ze swoimi odbiorcami.

23.4 Niniejsza IRiESD stanowi wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 Kodeksu cywilnego i stosowana jest przez OSD w formie elektronicznej. Wprowadzenie IRiESD do stosowania następuje poprzez jej opublikowanie na stronie internetowej OSD. OSD poinformuje odbiorców będących konsumentami, w formie pisemnej, o opublikowaniu i możliwościach zapoznania się z IRiESD.